

مجموعه گزارشهای اثر COVID-۱۹ بر حوزه فناوری

گزارش دوم:

چگونگی تاثیر بحران پاندمی COVID-۱۹ بر روی اکوسیستم های

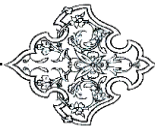
استارت آپ

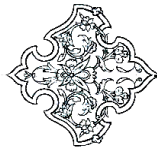
تاریخ گزارش ۱۳۹۹/۰۱/۲۰

مرکز مطالعات و
برنامه ریزی شیراز

Forbes

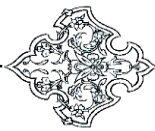

این مستند تحت عنوان *What COVID-19 Means For Startup Ecosystems—And What Can Be Done* یا چگونگی تاثیر بحران پاندمی کوید ۱۹ بر روی اکوسیستم های استارت آپ توسط *Dane Stangler* نوشته شده است که توسط کیانوش چوبینه و مریم پروین ترجمه شده است و مخاطبان آن سازمان های دولتی، محلی و رسانه ها که در خصوص بیماری کوید ۱۹ فعالیت می کنند.. این مستند صرفا جهت آگاهی و بهره برداری مدیریت شهری کلانشهر تهران تهیه و تنظیم شده است و از مخاطبین درخواست می گردد به منظور استفاده دقیق تر از این مستند به متن اصلی در لینک زیر مراجعه فرمایند:

<https://www.forbes.com/sites/danestangler/2020/04/01/what-covid-19-means-for-startup-ecosystems-and-what-can-be-done/07f5b39ff3c81>

ترجمه: کیانوش چوبینه، مریم پروین (۱۳۹۹/۰۱/۲۰)
بازبینی: مهدی شریف رضویان ، علیرضا نوری (۱۳۹۹/۰۱/۲۱)

سخن نخست

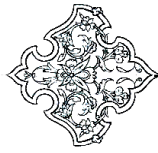
شیوع اخیر COVID-۱۹ که از ووهان چین آغاز گردید و در حال حاضر بسیاری از شهرهای دنیا را درگیر خود نموده است، گویای این مهم است که علاوه بر تحلیل و توجه به شهر به عنوان یک عامل و عنصر مجزا، لازم است به تحولات جهانی در سایر شهرها و کشورهای دنیا نگاهی ویژه وجود داشته باشد تا مخاطرات احتمالی در برابر شهر شناسایی شده و از آن پیشگیری شود و جهت مقابله با آن اقدامات مناسب و موثر انجام پذیرد. اقدامات در شهر تهران نیز با گزارش اولین موارد ابتلا در کشور آغاز گردید. یکی از حوزه هایی که در دنیا و همچنین در شهر تهران با شیوع ویروس کرونا دستخوش تأثیر گردید حوزه فناوری است. حوزه فناوری عملاً در دو سطح از شیوع کرونا تأثیر می پذیرد. سطح اول آسیب ناشی از این شیوع به برخی از شرکتها و ساختارهای فناورانه است که عمدتاً بر شرکتهایی موثر بوده است که بر اساس توع فعالیت امکان وفق با شرایط موجود را نیافته اند. در سطح دیگر شرکتهایی قرار دارند که یا شیوع این ویروس عملکرد آنها را توسعه داده است و موجب ارتقاء عملکرد آنها گردیده و یا این شرکتها خود را به گونه ای با شرایط وفق داده اند که از پیامدهای منفی ناشی از آن در امان مانده اند. با توجه به مأموریت مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران و در راس آن مرکز نوآوری شهر تهران در حوزه نوآوری، طی سلسله گزارشهایی به بررسی آثار شیوع ویروس کرونا بر حوزه فناوری پرداخته شده است که این مجموعه گزارشها در کنار سایر گزارشهای تهیه شده در خصوص مسایل مرتبط با COVID-۱۹ توسط مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران بر روی وبسایت مرکز جهت استفاده مدیریت شهری تهران قرار گرفته و می توانند مورد استفاده توسط سایر فارسی زبانان نیز در اقصی نقاط دنیا قرار گیرند.

جهت دسترسی به صفحه بارگذاری این گزارشها می توانید کد پایین این صفحه را اسکن نموده یا بر روی آن کلیک نمایید.

محمد حسین بوچانی

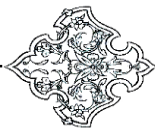
رئیس مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

مقدمه مترجم

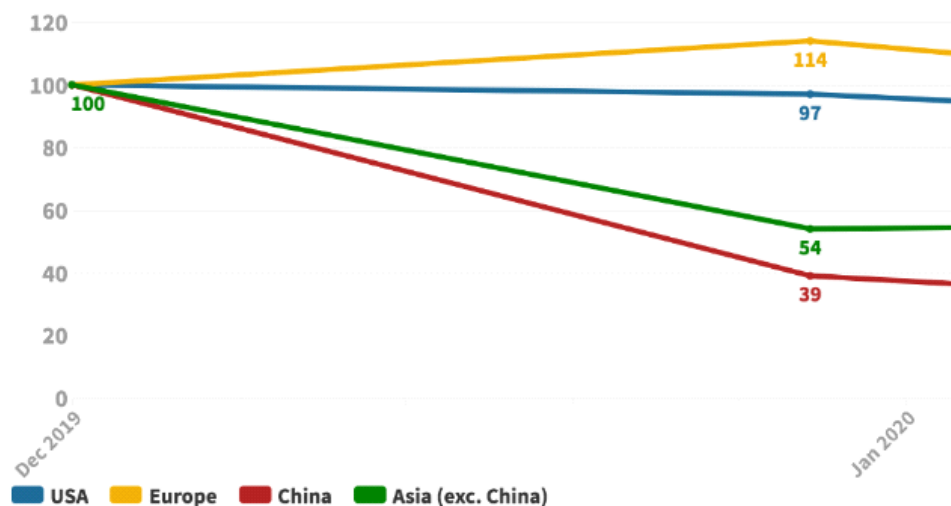
نقش استارت آپ‌ها در ایجاد اشتغال بسیار موثر است تا آنجا که به ازای هر استارت آپ حداقل ۷ شغل مستقیم ایجاد می‌شود و آنگونه که عضو هیات رئیسه کمیته بانک، بیمه و سرمایه‌گذاری شورای اقتصادی اتاق ایران و آفریقا می‌گوید حمایت از استارت آپ‌ها در ایجاد شغل بدون سرمایه‌گذاری دولت تاثیرگذار است از این رو حمایت از استارت آپ‌ها برای دولت حائز اهمیت است و از سوی دیگر استارت آپ‌ها نیز نیاز به حمایت دولت به خصوص در شرایط بحرانی را دارند. از سوی دیگر شرایط بروز بیماری ناشی از COVID-19 به گونه‌ای است که استارت آپ‌ها می‌توانند نقشی تسهیل‌گر در مقابله با بحران و همچنین در فاز بازسازی و بازتوانی پس از بحران ایفا نمایند. لذا با توجه به اثرات پاندمی بر استارت آپ‌ها تلاش شد تا در این گزارش به بررسی میزان این اثرات پرداخته شود و گزارشی که نشریه Forbes در این خصوص ارائه نموده بود ترجمه گردد تا مورد استفاده عموم افراد فعال در این حوزه خصوصاً افراد فعال در حوزه مدیریت شهری قرار گیرد. در این ترجمه تلاش شده است برداشت مترجم از موضوع ارائه گردد و ترجمه کلمه به کلمه انجام نگرفته است.

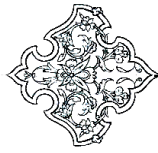
پاندمی COVID-1۹ و تأثیر آن بر استارت آپ

اقتصاد مبتنی بر استارت آپ ها در جهان بین سالهای ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸ نزدیک به ۳ تریلیون دلار ارزش اقتصادی ایجاد کرده است. با این وجود [با پدیدار شدن بحران بیماری COVID-1۹ احتمال می رود] میلیاردها دلار از این ارزش اقتصادی در حال از بین رفتن باشد. با توجه به یک سری گزارشات تا به امروز توسط افرادی در استارت آپ ژنوم، که جزء اولین مورد مطالعاتی می باشند، به تحقیق در مورد چگونگی تأثیر همه گیر جهانی این بیماری در اکوسیستم های نوپا و استارت آپ ها پرداخته اند. با توجه به این که شروع این بیماری در چین بوده است بیشترین تأثیر نیز تا به امروز در چین بوده است. در مدت کوتاهی از نوامبر و دسامبر ۲۰۱۹ تا ژانویه و فوریه سال ۲۰۲۰، مبادرت به سرمایه گذاری در چین به شدت سقوط کرد به طوری که در ابتدای سال جاری، این سرمایه گذاری نسبت به سایر نقاط جهان بیش از ۵۰ درصد کاهش یافت. اگر سایر بخش های جهان تجربه کاهش مشابهی را تجربه کنند، امسال ۲۸ میلیارد دلار سرمایه گذاری در زمینه استارت آپ ها از دست خواهد رفت. در حال حاضر، به بیان [Dealroom](#)، از اواخر ژانویه، شرکت های فناوری و اینترنتی در اروپا تقریباً ۴۰۰ میلیارد یورو را مجموعاً از دست داده اند.

این اعداد سرسام آور هستند! در تمامی قسمتهای آسیا می توان آثار جنبی [این بحران را] را مشاهده نمود. سرمایه گذاران شرکت های بزرگ سرمایه گذاری در سال های اخیر با مورد توجه قرار دادن استارت آپ ها، باعث افزایش بها و ارزشمند تر شدن آنها شدند. اما این بحران باعث شد که برخی از این سرمایه گذاران اکنون سهام خود را با تخفیف بفروشند. با توجه به تجزیه و تحلیل تیم ژنوم در بررسی استارت آپ ها می توان شاهد حرکت های مشابه در ایالات متحده و اروپا بود. در سال ۲۰۱۹ تقریباً ۴۰ درصد از معاملات سرمایه گذاری در سطح جهانی در آمریکای شمالی انجام گرفت.

شکل ۱- سرمایه گذاری در استارت آپ در چین، آسیا، اروپا و امریکا

با توجه به شکل ۱ از زمان شروع بحران بیماری کوید ۱۹، سرمایه گذاری در چین و آسیا به طور گسترده تری کاهش یافته است.

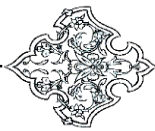
استارت آپ های دارای پشتیبان سرمایه گذاری تنها بخشی از استارت آپ های موفق را تشکیل می دهند و استارت آپ هایی که این پشتوانه را ندارند باید از گردش مالی خود [هزینه های ناشی از کاهش سرمایه گذاری در اثر به وجود آمدن ویروس کرونا را تامین کنند و] با مشکلات جدی روبرو می شوند. علاوه بر این در هر منطقه شرکت های با توان رشد بالقوه بالایی وجود دارند که منابع مالی سرمایه گذاری را جذب نمی کنند بلکه وظیفه ی آنها ایجاد مشاغل مهم است. مسیرهای بالقوه ی این شرکت ها نیز در اثر بحران کنونی متوقف خواهد شد. مشاغل کوچک که دارای رشد اقتصادی نیستند اما برای اکوسیستم استارت آپ حائز اهمیت هستند نیز به دلیل بسته شدن اجباری و کاهش فروش، در حال حاضر صدمه قابل توجهی دیده اند.

همانطور که JF Gauthier و Morelix Arnobio، نویسندگان گزارش ژنوم، خاطر نشان می کنند، این بحران صدماتی جدی به نوآوری هایی که در مرحله ی جذب سرمایه هستند، میرساند و احتمالاً برای بسیاری از این استارت آپ ها ضربه ای مهلک خواهد بود.

با این وجود متذکر می شود که دلایلی برای امیدواری نیز وجود دارد. شرکت های خوب از رکود اقتصادی خارج می شوند چرا که بنا بر گزارشی، بیش از ۵۰ تکنولوژی خاص در سالهای رکود اقتصادی تا سال ۲۰۰۹ تاسیس شده اند و بیش از نیمی از شرکت های Fortune ۵۰۰^۱ در بازار رکود تاسیس شدند. علاوه بر این، حتی اگر بودجه کلی نیز کاهش یابد، این بدان معنی است که شرکت های بیشتری پس از رکود بودجه دریافت می کنند. گزارشات نشان می دهد پس از ورشکستی و رکود اقتصادی در سال ۲۰۰۱ و ۲۰۰۸، تعداد شرکت های تأمین سرمایه توسط سرمایه داران به سرعت رشد کرده اند. به عنوان مثال، از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴ تعداد معاملات سرمایه گذاری حداقل ۲۵ درصد در هر سال افزایش یافته است.

امروزه استارت آپ ها در برخی مناطق به لطف تقاضای بیشتر به خوبی دیده شده اند که این موضوع برای بنیانگذاران و کارمندان در بیشتر بخش ها امیدبخش بوده و احساس شکست را در آنها کم میکند. البته که هیچ تضمینی برای بهبودی از این رکود مانند گذشته وجود ندارد و ممکن است این بحران متفاوت باشد.

^۱ Fortune ۵۰۰ لیستی از ۵۰۰ مورد از بزرگترین شرکت های آمریکایی از نظر درآمدزایی می باشد. این لیست هر ساله توسط نشریه Fortune تهیه و اعلام می گردد.

برای حمایت از استارت آپها چه کارهایی باید انجام شود؟

خوشبختانه، سرعت بالای اختصاص منابع مالی دولتها برای توسعه اکوسیستم استارت آپی در سالهای اخیر نشان از شناخت اهمیت بالای استارت آپها برای کمک آنها می باشد. در کشور فرانسه، دولت به دنبال کمک به شرکتهایی است که در میانه یک دور از تامین مالی بوده اند. معافیت مالیاتی و ضمانت وام برای این شرکت ها برنامه ریزی شده است.

در کشور آلمان، دولت در پی راههایی برای کمک به استارت آپ ها برای جان به در بردن در شرایط بحرانی می باشد. دولت انگلستان کمکهای ویژه ای برای افراد خود اشتغال در نظر گرفته است، این کمکها نه فقط استارت آپ ها که درصد زیادی از کارآفرینان را در بر میگیرد.

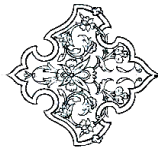
در ایالات متحده آمریکا، دولت با تصویب کنگره میلیاردها دلار بصورت ضمانت وام، وام های شرایط بحرانی و کمک به کسب و کارهای کوچک تدارک دیده است، در مورد اینکه آیا استارت آپ ها تحت حمایت این بسته حمایتی قرار میگیرند تاکنون شفاف سازی صورت نگرفته است اما به احتمال بالا این حمایت صورت خواهد گرفت. قانون جدید حفظ و حمایت از تجارت به مجلس سنا ارائه شده است، این قانون سعی در توزیع سرمایه گذاری ها در سراسر کشور در شرایط بحرانی فعلی دارد. این موضوع بسیار ضروری است زیرا مناطق خارج از محدوده حلقه تکنولوژی، دارای کاهش سرمایه گذاری های خطرپذیر در چنین شرایطی خواهند شد.

دولتها و سایرین با شیوع ویروس کرونا و تبدیل آن به بحران و اثر گذاری بر روی وضعیت استارت آپ ها چه مسائلی را میبایست لحاظ نمایند؟

در مرحله اول: پشتیبانی از زندگی

[در ابتدا] نیاز فوری به حمایت از مشاغل جوان، کوچک مقیاس و محلی می باشد. مشاغلی همچون نانواییها، گلرفروشی ها، استارت آپ های حوزه مالی، و حتی استارت آپ های مربوط به حوزه علوم انسانی همه و همه به حمایتهای دولتی برای گذر از این بحران نیازمندند. در حال حاضر توزیع سرمایه بهترین گزینه برای وضعیت موجود می باشد. مشاغل و استارت آپهای غیر مولد و ناموفق نیز از حمایت ها بهره مند خواهند شد و در این شرایط بحرانی موجودیت خود را حفظ می کنند، اما در این شرایط بحرانی که با سرعت بسیار بالا بوجود آمده است راه حل دقیقی وجود ندارد و می بایست با این موضوع کنار بیایم.

در نهایت شرایط بهبود خواهد یافت، قفل ها باز میشوند و شرایط به حالت عادی باز خواهد گشت، اما پس از آن چه؟ ارگان های عمومی و خصوصی برای حمایت از استارت آپهای که در اثر شرایط بحرانی ایجاد شده اند و پس از پایان بحران به فعالیت خود ادامه میدهند چه خواهند کرد؟ برای حمایت از شرکتهایی که پس از بحران تاسیس میشوند چه راهکارهایی وجود دارد؟

مرحله دوم: پشتیبانی از اکوسیستم

بیاید درباره مسائلی که در میانه بحران آموخته ایم کمی تأمل کنیم. در اینجا به سه مورد اشاره میشود: الف) یکی از برندگان اصلی این بحران، مشاغل بزرگ خواهند بود. این موضوع بدان معناست که شرکت‌های بزرگ با استارت آپها، که یکی از ابعاد مهم تحقق توسعه اکوسیستم می باشد، در چنین شرایطی بسیار مهم خواهد بود. به همین دلیل تسهیل ارتباط شرکتها با استارت آپها در چنین شرایطی ضروری است.

ب) موانع موجود در بازار کار کشورها می بایست برطرف گردد. برخی مناطق کشورها که با کمبود نیروی کار متخصص مواجه اند نیازمند مجوزهای سریع برای جذب ارائه دهندگان خدمات درمانی می باشند. اکنون بهترین زمان برای انجام اصلاحات ضروری و موانع انجمن تجارتهای مورد نیاز است و باید در همین بازه زمانی به سرعت انجام شود.

ج) عدم موفقیت روالهای موجود اکنون اثبات شده است و تا حد زیادی به موانع نظارتی شدید و رویه های باطل و دست و پاگیر نسبت داده می شود. با برطرف سازی این موارد استارت آپ های بسیاری در بحث بهداشت عمومی فعال خواهند شد (اگر تاکنون فعال نشده باشند) و برای مقابله با بیمارهای واگیر، عفونی و دیگر چالشهای بزرگ این حوزه بصورت جدی وارد خواهند شد.

مطمئناً موارد بیشتری وجود دارد که می توان و می بایست انجام شود. به زودی رهبران اکوسیستمها توجه خود را از حمایت از زندگی به حمایت از اکوسیستمهای استارت آپی تغییر خواهند داد و با هموار کردن راه برای تاسیس استارت آپهای مفید، ۲۰ سال دیگر شرکتهایی پیشرو در زمینه های مختلف برای پیشگیری از چنین همه گیری وجود خواهد داشت.

مركز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران